

Plebánia

Székeley Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 180 L., Hátré 90 L., negyedévre 45 L.

Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kosenth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

Sándor József nagy beszéde a szenátusban.

A „Magyar Párt” nevében és megbízásából elmondotta a szenátusnak 1926. december 2-án tartott ülésében. Nagy figyelemmel hallgatták s a befejezésnél megtapsolták a szenátorok.

Olvaassák el figyelemmel székely testvéreink s vonjanak tanulságot belőle arra, hogy mily küzdelmet kell kifejteni azoknak a férfiaknak, akiket a közbizalom a parlamentbe küldött.

Íme a beszéd:

Tisztelt Szenátus, szenátor urak! Nistor János szenátor ur megbízólevelének igazolása előtt a mi parlamenti csoportunkhoz jött és megkért, hogy adjuk reá szavazatainkat, azt mondva, hogy a mult országgyűlésen nem volt ellenünk a kamarában, ahol én is képviselő voltam. Így tehát logikailag arra számítva, hogy egy jó barátunk van, aki minket megért, reá szavaztunk, sőt kormányparti urakkal beszélve, tudtára adtam neki, hogy igazolva lesz.

És íme, Nistor szenátor ur, az elismerés jeleképpen, a szószékre lépve, olcsó dicsőséggel megtámadott, vádolt, sőt éppen sértegetett minket úgy, hogy a mi erkölcsi és politikai felfogásunkban és érzékenységünkben jogunk és kötelességünk, hogy a Trónbeszéddel kapcsolatban a Magyar Párt nevében és megbízásából, sőt éppen egy Nyilatkozat formájában, amiként Olinciu szenátor ur is fölhivott erre, az ország és Önök előtt kifejtjük a mi nézetünket a jelenlegi politikáról, amint következik.

A minden irányban békét, nyugalmat és fejlődést kereső Trónbeszéd, ehhez az alapelvéhez híven, 8 év óta először említette a kisebbségi kérdést is, mely közjogi tényért, Nistor szenátor urral szemben, aki haragszik e megemlézésért, teljes hódolattal és hálaival tartozunk nemcsak Olcsóknak, hanem közzététel a kormányban is, mely ezért a tényért a felelősséget viseli. Mint szinte emberek, nem tagadjuk, hogy szerettünk volna ugyan többet látni, illetve hallani, azonban a választási kartell miatt oly ellenséges indulattal, hogy ne mondjuk, gyűlölettel viseltetnek ellenünk némely parlamenti és publicisztai tényezők, amint látszik, Nistor szenátor ur is, hogy 8 év után a haladás és belső elrendezés és egyik jeleként kell elkönyvelnünk a Trónbeszéd fenti kijelentését is. És biztosítanunk kell minden lehető vezető politikai pártot, hogy Nistor szenátor ur ellenében minden irányban valljuk azt a meghatározást, mely választási egyezményünk alapelve s mely szerint: Kijelenti a Magyar Párt, hogy a párt és megválasztott képviselői és szenátorai teljes cselekvő szabadságának fenntartásával, hajlandó támogatni a kormányban — ha kell, a kormányban — az ország konszolidációja érdekében kifejtendő munkásságát mindaddig, míg a kormány — illetve kormányok — működése a magyar kisebbség érdekeivel összehangban lesz. Ez ugyan csak általános és összefogó meghatározás, de természetesen, hogy csak jogos és igazságos érdekekről van szó, melyek fölött áll ugy román, mint magyar részről — engedje meg Nistor szenátor ur — a jözan belátás és amint a Válaszfelirat is mondja, a világon a legnagyobb igazság, a méltányosság. De azt hisszük, hogy ez a legkevésbé, mit egy alkotmányos, modern államban a legnagyobb nemzeti és felekezeti kisebbség és általában a kisebbségek megkövetelhetnek akkor, midőn tudva-

levő, hogy a kisebbségek együtt, amint ezt a kamarában máskor kimutattam, az ország lakosságának szinte egyharmad részét alkotják, oly számot tehát, mellyel hazáját és nemzetét valóban szerető minden gondviselőszzerű és kormányképes államférfinak és a vezetése alatt álló kormánynak és pártnak számolni kell, ha az országban tényleg a békét, nyugalmat és fejlődést keresik, amint azt a Trónbeszéd és a Válaszfelirat is kifejezi.

Mert hogyha az ország kétharmad többsége tényleg két oszlopnak és a kisebbségek csak egy oszlopnak felelnek meg, nem kell feledni, hogy két oszlopon lehet ugyan egy kaput, ha kell diadalkaput is építeni, de enyhét és védelmet adó fődélhez legalább 3 oszlop kell és ehhez az egyiket a kisebbségek szolgáltatják. Vagy amint Petrovici I. közoktatásügyi miniszter ur f. évi jul. 13-án, egészen más szelvényben, semmint a Nistor szenátor uré, itt a Szenátusban filozófiai mélységgel kifejezte: „Hogyha oly korszakban élünk, ugymond, amelyben megteremtették a Nemzetek Szövetségét, Szövetségét a népeknek, melyek különböző határok között élnek, kötelességünk, hogy az idők magaslatán álljunk és megteremtjük a Nemzetiségek Szövetségét is.”

Ezt jelentette ki a közokt. miniszter ur és ezt mondjuk mi is mindama románoknak és román politikai pártoknak is, melyek velünk békeszerződésben, egyetértésben és kölcsönös tiszteletben és szeretetben akarnak élni és nem a sovány, vagy más egyoldalú tulhajtást tartják a népszavazás, emelkedés, vagy a hatalmon való fennmaradás alapjának, — mert a hatalom vágya, mint maga a Megváltó mondja, nagy kísértés — hanem a nemzetek és népek sorait intéző Istenben való hitet, az ebből folyó morált, mintán nincs más ilyen, a tanultságot és mindenek fölött a kereszténység eredményét: a lelkiismeretet és a becsületet. Ezt szolgáljuk mi és ez a mi politikánk. Vagyis, mint az angol mondja: Honesty is the best policy. A becsületesség a legjobb politika!

Ami már most különösen a jelen kormányhoz való viszonyunkat illeti, hogy lássa Nistor szenátor ur, el kell ismernünk, hogy az előző évekhez képest az érintkezéseknél javult a közéleti és társadalmi levegő; hogy kisebb jogos és igazságos ügyekben mégis némi meghallgatásra és a kezelő hivatalos egyének jelleme és természete szerint itt és ott némi megértésre találunk, ami különben a társadalmi és állami életben általános és elemi kötelesség. Azonban minden kartell, paktum, vagy hasonló nélkül is kérnünk és várunk kell, hogy tényleg mindazokban az erkölcsi, kulturális és anyagi támogatásokban részesüljünk, melyeket a soha nem felejtendő és mindig ismétlődő gyulafehérvári határozatok és a békeszerződés, illetve a Külön-egyezmény értelmében is egy művelt, szorgalmas és az ország s az emberiség javát munkáló kisebbség minden körülmények közt követelhet és megérdemel.

Ez nem kiváltság, amint Nistor szenátor ur mondja, aki nem volt fölhaborodva akkor, midőn pártjának egyik vezérférfijával tárgyalásban álltunk. És akkor, mint egyetemi tanár, sőt éppen a történelemből, a behízyított igazsággal szemben nem mondotta, hogy a bukovinai magyarok nem Erdélyből való

székely eredetűek, amint utóbb a Szenátusban állította csak azért, hogy megtámadjon, hogy mit keresünk mi, akik nem vagyunk sem renegátok, sem irredeanták, Bukovinában, midőn az egész román állam éppen az egyenlőség jegyében, amire Nistor szenátor ur is támaszkodott, vidékiesség nélkül és a román nemzeti érzés tiszteletben tartásával, a miénk is és abban mindegyütt otthon vagyunk. És a bukovinai magyarokkal összeköttetésben állottunk még a „birbeht” osztrák uralom idejében is. Könyveket küldtünk nekik akkor is, segítettük szövetkezetüket, számukra iskolát alapítottunk és templomaikban Isten színe előtt vallásos hittel anyanyelvükön velük együtt imádkoztunk, anélkül, hogy ezekben a nagyrészt abszolutista szomszédos osztrák állam megakadályozott volna. Most Nistor szenátor ur jóakarattal is, akit a magyar iskolák érdekében hiában kértem föl, utban vagyunk, hogy lassan lassan Bukovinában is elveszítsük a mi magyar tanítóinkat.

Igaz, hogy az alkotmány és a törvény értelmében mi választási kartell köztünk; az is igaz, hogy népünk a Magyar Párt hívására azt lovagias és nemes magyar érzéssel minden vonalon végig híven és becsületesen megtartotta: de — legyen nyugodt Nistor szenátor ur — ugyanezt a hűséget és nemes érzést, ugyanezt a hűséget és becsületességet várjuk s tételizzük fel a másik oldalon is, főleg azért, mert most van először is az erőpróba arra nézve, hogy egyáltalán lehet-e román politikai pártokban binni és van-e erkölcsi hátországuk a szülő és közös mestereségek közvélemény-teremtés egyes jelenségeivel magasabb szempontból nyíltan és őszintén szembeállítani? És tényleg talál-e tetteiben való elismerésre Averescu Sándor miniszterelnök urnak f. évi jul. 30-án, szintén itt a Szenátusban tett ama kijelentése, hogy: „A kisebbségek a kormány mellett nem lehetnek sem irredeanták sem törvényellenesek és csak hasznos hozzájárulást hozhatnak az ország haladásának konstruktív munkájában”, mely kijelentést akkor Önök, a hivatalos lap tanúsága szerint, tapsokkal és éljenzésekkel fogadtak és honorálták.

Ezt a kijelentést, illetve föltevést mi a kormány mellett, vagy anélkül is álljuk: azonban egyéb panaszainkhoz, — Nistor szenátor ur szeretetreméltó utalásai után, hogy nem vagyunk sem szélhámosok, sem pedig politikai kalandorok, akik csak a mandátumok számát nézik — részünkről is rá kell mutatnunk közéletünk két nagy, valahonnan örökölt betegsége, u. m. először, hogy a végrehajtási utasítások és rendeletek nálunk állandó tapasztalat szerint rendszeren eltérnek a törvény eredeti szövegétől és a törvényhozó nyíltan bevallott akaratától; és másodszor, hogy a végrehajtó közegek, a már említett kivételektől eltekintve, önkényes eljárásokban államuk képzelik magukat az államban, ami nem egyéb, mint egy ország legveszedelmesebb betegsége, a közkormányzati anarchia. Ettől szenvedünk mi a legtöbbet, amit lehet, hogy román testvéreink, kiváltsággal pedig Nistor szenátor ur, nem érzékelnek úgy, mert velük talán még sem bántanak hasonlóan és mindenkinek csak magának fájhat a maga baja.

Rá kell mutatnunk továbbá kivált, szintén valahonnan örökölt kulturális sérelmeinkre, melyek egyházi segélyeinknek részben megtagadása, részben

leszállítása, amint Goldie vallásügyi miniszter ur legújabb rendelete is bizonyítja, iskoláink létesítése, azok beférfitése, fenntartása, vezetése, kötelező államszegély hiánya miatti vergődése, véreinknek a felekezeti iskolán kívül állami iskolai célra való áldozatra is kényszerítése, a magyar tannyelvű állami iskoláknál lassanként a magyarul tudó tanítók kihagyása (tegnap azt kiáltotta itt valaki, hogy: Nagyon helyes!) s a párhuzamos magyar tagozatok beszűntetése stb. miatt mutatkoznak. És amelyek az első években történt iskolaelvételek után, iskoláink újabb bezárása, nyilvánossági jogától való megfosztása s az anyanyelv, családi rév, vallás stb. címen állami iskolákba való kényszerítés mellett mindazt látszanak bizonyítani, hogy kivált a közoktatásügyi tárca keretében oly szellem, vezető hivatalnokai kar és rendszer maradt fenn és uralkodik, mellyel a kormány megküzdési nem bír s melyet mi soha kibékülni és abba beleynyugodni soha nem fogunk! Hát egyáltalán életünk — az Emke, vagyis a magyar Astra, Erdélyi Magyar Múzeum-egyesület, Erdélyi Kárpátgyűlés, tanítóegyesületeink, színházaink stb. — elfojtása, aminek ellenkezője pedig a modern állami élet egyik legfőbb föltétele? Azért a közigazgatási reformnak a Trónbeszédben ígért, remélhetőleg: reánk nézve is kedvező revíziója s az általános anyagi konszolidáció várt kijelentésbe helyezése mellett, nyugdíjsaink kérdésén kívül kivált ezeken a pontokon kérünk és várunk először is és pedig sietve jóakaratu felkarolást, mert ha érzületünket, nyelvünket, kulturánkat, vagyonnukat és társadalmi szabad mozgásunkat megkímélik, úgy várhatnak a Trónbeszéd és Válaszfelirat másik sarkalatos pontja szerint a honvédelem terén is fölünk jó katonát. Mert: Adj azivet a harcoknak és akkor számíthatas reá!

Fenntartva különben, hogy — anélkül, hogy megmérgeznék a levegőt, amint azt Nistor szenátor ur tette velünk — az egyes tárcák felmerülő menőgazdasági, ipari, kereskedelmi stb. kérdéseiről mondjuk el kívánásainkat és várakozásainkat, a már mondottak hangsúlyozásával kérjük, teljesadjék, amit Felelős királynénk amerikai utja alkalmából a new yorki összes pénzintézetek fejei jelenlétében lefolyt díszes ebédem az egyik bennszüült fővezető a köszöntőjében így fejezett ki, hogy: „Felelőseketnek hazájukban jelentékeny kisebbségeik vannak, ugymond, melyek különböző nemzetekből vannak összeálltva s melyek a kötött szerződések eredményeképpen az újonnan kapott és leghaladottabb területeket laknak; népek, melyek nemzedékeken át hozzájárultak a földjükhöz. Kívánatos, hogy magának Romániának jövő hasznára Felelőseket miniszterei minden erővel arra törekedjenek, hogy eleget tegyenek a nyert fiak jogos kéréseinek, tiszteletben tartva velük született tradícióikat és biztosítva számukra azt, amit ebben az országban — t. i. a szabad Amerikában — úgy fejezték ki, hogy: egyenlő lábón való együttélés!”

Igen, uraim, egyenlő lábón való együttélés, a kimutatott minta szerint, de nem papíron és csak az ajkon, hanem az életben és szívből is, nem csak a holt törvény, hanem a Mindenható előtt is, aki mint a legnagyobb demokrata a világ fölött, fizikailag és lelkileg fölemeli a völgyeket és leveri a hegyeket, szerencsét és erőt ad a szelidnek és megalázza a kevélységet, országokat alkot és megsemmisít, gyűlöli az erőszakot és a hazugságot és

megsegíti azt, aki titokban sóhajt és könyörög.

A szó csak asszony, a férfi a tett és: igérvé néhez, megtartani könnyű, mondta az egyik nagy magyar államférfiu. Legyen úgy és akkor ösztön és igazán találkozhatunk!

Székely közélet

cimen kapott multheti cikkünknek már a közlésre elfogadása alkalmával előre sejtettük, sőt bizonyosak voltunk, hogy a hangjában kissé túlzó, jobbra-balra vagdalkozó, de alapjában véve: sok igazságot kimondó cikk nem fog a nélkül elhangzani, hogy ellemondásokat, sőt némi sértődöttségeket is fel ne keltene. Nem baj, gondoltuk — a sértődöttségek a közérdek iránti kölcsönös jóakaratok egymásra találásában ugyanis hamar el fognak simulni, a vitatkozások hevében pedig tisztulnak az eszmék és jobb, ha tisztulnak, mintha megbolygatatlanul hagyva, egészen megzavarnak, közönyösségekben felejtődnek, vagy egyoldalúvá fejlődésükkel ideges elfordulást okoznak. Nem árt néha irásban és képen is élükre állítani bizonyos dolgokat, hogy annál jobban meglátásodjunk, mennyire élükön állanak a valóságban is.

Már pedig itt kétségtelenül vannak dolgok, amelyek élükön állnak, vannak túlzások, erőltetések és ezek miatt mind általánosabban hangzó panaszok is. Ezeket, a kiknek van szemük a látásra, fülük a hallásra, meg kell látniuk és hallaniuk. Mindezekből aztán egészen természetesen fakad az az óhajta is, hogy itt a *sürzavarban végre rendet, megnyugtató állapotot kell teremteni*, — ennek az óhajta kifejezője volt a multheti, kétségtelenül közérdek iránti jóakarattól sugalmazott felszólalás is. Mielőtt azonban néhány, a rendszeremre vonatkozó megjegyzésünket, javaslatunkat magunk előadnók, ezáltal egy, a multheti cikkre válaszul érkezett hozzászólást teszünk még közzé. Egyoldalú és kissé éleskedő hangja ez is, de a másikkal együtt talán szintén hozzájárul ahhoz, hogy jóakaratu kutatással az esetleg közönségen levő igazságot megtaláljuk!

Ime a hozzászólás:
„Székely közélet“ c. alatt, e lap mult vasárnapi számában egy cikk a Polgári Önképző Egyletnek szabadliceumi előadásával foglalkozva megállapítja, hogy az előadások iránti nemtörődömségnek az oka az, hogy a közönség a „tingli-tangli“, „uj rezes banda“, toronygombaryozók kosaras mulatsága, véget hozhat nem érő műkedvelői erőkódékat és hasonló cégerű mulatságokban való részvétel miatt nem pártolja, illetve elhanyagolja a liceumokon való megjelenését.

Ami az említett cikkben első sorban feltűnik, az, hogy a székely közéletet szolgáló és annak egyik alkotó elemét képező műkedvelői és kulturális célt szolgáló megmozdulások lelkisnyiló megvilágításban állítottak a nagy közönség elé.

Holott nem épp a Polgári Önképző Egyletnek címében foglalt célja az önképzés, amely a liceumok mellett egy a multban, mint napjainkban is a műkedvelői előadások rendezésével a székely közélet fejlesztése? Avagy nem épp a város közönségéből és többen a Polgári Önképző Egylet tagjainak sorából kerültek-e ki azok a műkedvelők, kiknek szereplése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az általuk előadott előadások jövedelméből a kör megvehette székházát?

Vagy nem székely közéletet szolgál-e a Székely Dalegylet egy új és a polgárság részéről inspirált és rokon-szenves támogatásban részesülő kulturális „a rezes banda“ megszerzése, mely, mint a tagjelentkezésből máris kivehető, városi polgárokból, önképzőkori tagokból fog állani.

Már pedig — ahogyan cikkirő ur is bizonyára emlékszik — mint a multban a polgári zenekar a székely közéletet szolgálta, ugy a jelenben a fuvós-zenekar is, a zenefejlesztéssel kapcsolatosan, ugyancsak e célt lesz hivatva szolgálni. Legalább úgy tudjuk mi, műkedvelők!

Hol és mikor volt akadály holmi „tingli-tangli“ e székely közélet kialakulásának, avagy a liceumi előadásoknak? Hisz polgárságunk ma már van annyira öntudatos és talán szel-

lemileg fejlett is, semhogy tudásvágyát pusztán ily vásári mulatságokban elégitené ki.

Egy jó tokány és fél liter bor elfogyasztása pedig szintén nem feltűnő, ha azt a polgárság szokásos összejöveteleim, fehér asztalain elkölti és ezzel is könnyít gondterhes napjain. Ez is lehet ugyebár szórakozás, melyet minden egyesület megenged tagjainak? Hisz cikkirő ur is vett részt ily tokányos estéken és akkor bizonyára tudja azt is, hogy nem egy nehéz és aktuális kérdés oldódik meg ily összejövetelek alkalmával.

Különbben is tekintve a liceumok kora délutáni (2 órá) előadásait, sem a tokány, sem a bor nem lehet az ezen való megjelenésnek akadály.

Ha pedig a „toronygombaryozók“ rendezik kosaras mulatságaikat, illetve a „kefokötők“ majálisukat, oda is elmegyünk, ha érdekünkben áll és megjelenésünkkel — mely a liceumot nem akadályozza — a helyi székely polgári társulást, közvetve tehát a székely közéletet anyagilag és erkölcsiileg támogatjuk.

Nem, cikkirő ur! Nem kizárkésztetni kell a „műkedvelői erőkódékat“ és más egyesületi és társulati megmozdulásokat, hanem támogatni, pártolni azokat. Ez szintén székely közérdek, székely kötelesség. Mi, kik úgy a multban, mint a jelenben több ízben minden egyes városi intézményt, egyesületet és társulatot támogattunk, szabad időnk feláldozásával is, a székely közélet érdekében, talán kérhetjük cikkirő urat, hogy ha már szereplésünkről akar megemlékezni, a székely közélet érdekében inkább felejtse ki cikkéből. Tudtunkkal, a baj nem is ott van, hol cikkirő ur keresi. Hogy a liceumok nem látogattak, és csak okozata lehet bizonyos oknak, melynek keresése nem ránk tartozik.

Máshol egyesítik a műkedvelői erőköt és társaságba tömörítik az erőkötöt erőköt, sőt kulturádóval adózik fenntartásuk céljából a közönség és örül az újabb kulturálkülásoknak és támogatja azokat, csak nálunk lenne a fáradságos műkedvelői szereplés oly város, épp ezeket a városunkban? Pedig vannak olyanok is, kik úgy nyilatkoznak, hogy ha nem volna meg a város műkedvelői gárdája, ugy meg kellene alakítani a „székely közélet“ céljából. Műkedvelők.

A társadalmi szabadoktatás lényege és szervezete.

Irta és a székelyudvarhelyi Szabad Liceumon 1926 nov. 14-én előadta: Györkes Mihály.

(Befejező közlemény).*

Előadásom megelőző részéből megismerhettük a társadalmi szabadoktatás rendkívüli fontosságát, mint vezérlő tényezőnek, az életre kiható nagy jelentőségét, most pedig rámutatunk a szabad liceumok helyes megszervezésére, a kivitel módzataira és azok általánosan eredményes működtetésére.

Ha annyira megérténék az egyes helységekből lakó emberek egymást, hogy sem vallás szerint, sem társadalmi tekintetben nem különböznének el és nem tagozódának széjjel, hanem csupán egyetlen csoportba verődnének össze, kétségtelen, hogy minden szervezés és közös alkotás, a legszebb eredményekkel kecsegtető lenne. Ez azonban a mi társadalmi életünkben, sem falun, sem városban nincsen meg, hanem sokféle érdek és befolyás szerint választódunk el egymástól. De válasszanak el bármilyen akadályok a szellemi élet, az önképzés és önművelés terén, mégis össze kell, hogy hozzon bennünket a közös nagy cél megnyerése: lelkivilágunk állandó művelése és társadalmi közműveltségünk szakadatlan építése. S mert e nagy és oldalvágású érdekektől teljesen mentes célkitűzés, a saját természetéből folyólag meg fogja szerezni állandóan a maga párthiveit: a társadalmi szabadoktatás megszervezésére nem nagy tömegek akarása, hanem csupán néhány, szellemileg jól felkészült egyén munkába állása szükséges, mint előfeltétel. Ezeknek biztos szervező képessége hamarosan megteremtí az a szervezetet, mely a tanítás és nevelés, a buzdítás

Előbbi közlemény a 49. számban.

Hogy egy község, vagy nagyobb helység közművelődési fejlődését, gazdasági szervezeteinek megalakítását egészséges és biztos alapokon indíthassuk meg, első köllék közünk ügyében: egy szabadoktatási egyesület, melyet nevezhetünk nép-művelési egyletnek, avagy önképzőegyletnek is, csak ennek főfeladata: a felvilágosítás, egyesületi életbe való tömörítés és az emberzseretetre való nevelés legyen. Mert amint ennek részére megnyertük a szellemi erőket, felkészültünk a tudás varázserőjű hatalmának befogadására: azonnal készek vagyunk saját életsorsunk könnyítésére, önfenntartásunk eszközeinek könnyebb megszerzésére, illetőleg ezek végett csoportokba állani és egymás között a megfelelő összeköttetések létrehozni. Ezeket aztán a szabadoktatási egylet alosztályai gyanánt iktatjuk be, hogy így a vezérlő és életető erők ne szétforgácsoljuk, hanem egybefoglaltan használjuk fel a szervező és fenntartó munkára.

Ezen messzibbrendező társadalmi tevékenységünk végzésénél sohase a minél többféle alkotás, hanem az alapos kiépítés, kémilyítés legyen az el nem tévesztendő elvünk, s csak a már megalkotott alosztály anyagi és szellemi megazilárdítása után következzenek, a lehetőségek utmutatásai szerint, a továbbépítés. Mert nincaen szerencsétlenebb dolog a társadalmi szervezetek létrehozásánál, mint csupán a vágyakozások után való indulás, a kivihető ségek számbavételének mellőzésevel, hogy aztán egyik másik szociális szervezésünk még embriójában meghaljon, még életre kelte előtt, a szervezés állapotában, abbanmaradjon. Többet árt a közéleti összekapcsolódás sagyrahivatott jövőjének egy sikertelen, továbbfejlődési kísérlet, mint a hallgatás és a tevékenység nélküli passzivitás, mert így semmit sem rontottunk, csupán újat nem alkottunk.

Hogy például éppen a mi kultüregeletünk: a Polgári Önképzőegylet kebelében maradjunk, megállapítjuk, hogy semmit sem ront az egylet filerestélyeinek emelkedettségén, ha azokat csak akkor és annyiszor tartjuk meg, amikor azokra a szükséges műsorok: szavaltatok, kis szindarabok, felolvasások stb. biztos sikerrel vannak előkészítve, mintha azokat a megszokás parancsára folytán, minden héten megtartjuk, de a szereplőket, ugyszólva, csak hirtelen rántjuk elő és erkölcsiileg kényserítjük őket az emelvényre való kiállításra, s kijelölt szerepléseik megtartására. A jól el nem készített étel asztalunkon is ehetetlen, a kellő előkészület nélküli szereplés a szellemi élvezetek terén szintén lehangoló, sőt ellenszenvet támasztó. Számot kell vetnünk a vezetőik tehetségével, rátermettségük elbíró képességeivel s csak annyit és azt szervezzük s vigyük a nagy közönség elé, aminek kidolgozott részletei minden kritikát elbírnak, melyeknek sikere biztosítva van. Tekintetbe veendő, hogy az alapos és jó munka által kivívott elismerő szavak éppen ugy éltetnek, mint a hogy a felületesség által kihívott szigorubb elbírálás szavai lehangolnak, csüggedtő tesznek és az intézménytől való eltávolodásra ösztönöznek.

Ime, ezen rövid kis példa is kétségbevonhatatlan bizonyítja, hogy a társadalmi szervezetekben a követendő módszer tekintetében nem lehet középút és többféle választás, hanem csupán csak egy eset, az intézmény jól megszervezettsége, még pedig ugy jogilag, mint az érdemes működés utjainak alapos elkészítésében. Ha ilyen felszereléssel alkotásunk életét biztosítani nem tudjuk, még mielőtt számottevő lépéssel előrehaladhatott volna, máris a végező állapot, a haldoklás felé közeledik, s nemsokára jelenthetik a tulbuzgó vezetők, vagy kevésbé számottevő építők, hogy intézményük megszűnt... Aki tehát nem tud énekelni és dalkart vezetni, ne álljon be dalkar szervezőnek és vezetőnek, bármennyire nagy is vágyakozása az összhangzatos szép éneklés után. Akinek nincsen ismerete és tájékozottsága a szövetkezeti élet szövevényeiben és annak kisszerű dolgait nem képes értékeknek felismerni és megbecsülni: az ne álljon elő szövetkezeti szervező és vezető gyanánt, mert kitartás nélkülisége és a kis eredmények sok tövisen át való elérése még időelőtt kiölik lelkéből a közös alkotások utáni vágyakozásokat.

és reáhatás varázserőjével, szervezetbe tömöríti ezen előadások hallgatóságát.

Mindezeket a figyelmeztető és tanácsoló szavaimat azonban senki se vegye félreállításra készítő iatelemlenek, hiszen akkor ellentétbe kerülneök önmagammal, midőn előadásom első részében éppen azt fejtegettem, hogy minden fizikai és szellemi munkánk tükrözze vissza az intelligenciát, a tervszerű építést összes érdekjainkban, s hogy ezt megnyerhessük, muguakat értelmileg és társadalmilag szakadatlanul képezünk kell, mert én nem a bátortalan távolállásra biztatok senkit, hanem csupán a komoly megfontolásra, alkotásainkban az ésszerű és kifogástalan pontosságú működés biztosítására óhajtom a közfigyelmet reáirányítani. Mert, akik így szervezettek, munkájukat siker koronázza, s mindig jó kedvtől és örömtől áthatott gyönyörűséggel tekintenek alkotásaira, mellettük és velük van a társadalom rokonszenve és dicsőre elismerése.

A mi ismeretségi körünkben, szavaim helytállóságának igazolására kell-e sulyosabb bizonyíték, mint az utalás a mi társadalmi szabadoktatásunk megalakításának és sok éven át fenntartójának az életére, működésére és alkotásaira; azért, aki minden ilyen jellegű dolgot ugy alapozta meg és építette ki lélek- és élet-intézményeit, hogy alkotásai nemcsak túlélték őt, de beláthatatlan időközön át hirdetni fogják utódok, társadalomszervező és osztály különbözőségeket kiengyelítő nagy-szerű munkálkodásait, melyek ismeretőképben mindig magukon hordották a bizonyosság és jól előkészítettség jellegzetességét.

A társadalmi szervezéseknek, a gazdasági összekapcsolódásoknak egész legiója kínálkozik javunkra, hogy általuk élhetőségünk könnyebbé, bo dogulásunkat elérhetőbbé tegyék. Nekünk ezeket magunkat szellemileg elő kell készítenünk, az emberzseretetet lelkünkben nagyra kell nevelnünk, s még családások esetén is, a sikerek biztos megnyerésének tudatában, a tömörülésre minden talpalattnyi teret meg kell dolgoznunk, mert aki csak egy-másra kíván élni, lelki szegénységgel és csak félelettel él, aki pedig a társadalmi együttességet tartja ideáljának: az az emberi tulajdonságok minden előnyét élvezzi összekapcsolódásai révén tervezéseit keresztülviszi, ésszerű magá gondolatát a jó eredmények hajójában usztatja a cél felé, a boldogulás csendes vizéin előre.

Midőn a jelen év elején, „A Nép-művelés Vezérkönyve“ című társadalomszervező és szociális alkotások létrehozására kimerítő utasítást adó könyvemet kiadtam, egyik ismerősöm azzal állított meg, hogy nagy kár reám egyénileg nézve, hogy hosszas fáradság és gondos tanulmány árán megszerzett szellemi kincseimet a piacra viszem és azokat mások boldogítására kezeimből és birtokomból kiadom, mert amig én ezen szellemi értékek összegyűjtésére erőmet és időmet a fáradszó és idegeket sorvasztó munkában eltöltöm, mások, ennek egyes részletei révén, könnyűszerrel boldogulnak, könnyen megnyerik a többrehaladás minden utját-módját, s ök érdem nélkül, ugyszólva, szemelláthatólag gyarapodni fognak, én pedig csak a magasarató, társadalomszervező ideálok-kal maradok. Az én ismerősömnek ezen megállapítása, önző világitásból nézve, igaz is lehet, de magamnak, aki az említett könyvet megirtam és kiadtam, egyszerű válaszom az volt, hogy, ahol a társadalmi összekapcsolódások és szervezések révén egyesek ugy szellemileg, mint vagyoniilag előbbrehaladnak, s ennek a ténylegességnek én bármilyen kis mértékben szavaimmal, vagy írásaimmal elősegítője lehettem, ott és azon környezetben, az ilyen buzdító és szociális munkások is megnyerik élhetőségük minden eszközét, s azonkívül még tisztelet és általános elismerés juthat részére, erkölcsi jutalmazásul. Életünk gyönyörűségei ugyanis nem az önző vagyonszerzésben találják meg otthonukat, hanem környezetünk és együttélésünk lelki és testi szükségleteinek kielégítésében, és azok jól elrendezettségében. S nézetem szerint, erre kell, hogy törekedjünk mi, akiket foglalkozásunk a nép vezéréül, lelki életének művelőit állított a közmunkába. Ugy hiszem, nemcsak egy néptanítóknak, aki az ő munkamezején mester kell, hogy legyen,

de egy, bármilyen más foglalkozásu körben dolgozó egyének is a tett megjegyzésre válasza csak ilyen értelmű felvilágosítás lett volna.

Most pedig, midőn ezen régi multu és egyszerű eredményű szabad liceumi előadásokat a Polgári Önképző Egylet saját rendezésében újból feléleltette és sorozatos előadásait, fűszerezve más műsorszámokkal is, féméletlen napirendre hozta: tarthatunk-e fontosabb kérdéseiről bevezető előadást, mint: a társadalmi szabad oktatás lényege és szervezete, — éppen azon céllal, hogy reámutassunk a szellemi művelődés életadó nagyjelentőségére, másfelől a kivitel célszerű módozataira, hogy így minden társadalmi tevékenységünk állandóan a tervszerűség jellegét viselje, s ezek által annak sikerei a tettek nyomában mindig elkövetkezzenek.

Még csak azt említem fel, hogy társadalmi szervezéseink úgy szellemi, mint praktikus téren, igen sokfélék lehetnek, s mai napra leggyakrabban különváltak, önmagukra utaltan működnek, minél fogva hozamuk, elérhető sikereik a legtöbbszor igen kis eredményűek, sőt akárhányszor, egymásnak versenyfársává lesznek, a saját, önbizalmi céljaik megvívása végett. Ez, természetesen, nemcsak helytelen dolog, de egészségtelen széttagság is és kis szerűség, aminél igen sokszor főszerepet játszik az, hogy egyetlen helyre sincsenek arra nevelt és képzett szakemberek, hanem csak alkalmi egyének, akik több, kevesebb hozzáértéssel, szívek sugallata szerint, a kenyérszövő foglalkozásuk által engedett erővel és mértékben valahogy elvezetik azokat, úgy amiképpen dőcögő utjainkon haladhatnak járműveink, mely gyarlóságok miatt aztán a közönség részéről sincsen meg a kívánható pártolás, támogatás. Míg, ha a lelki élet művelése, ugyiszintén az anyagi dolgok szervezete egy egy helységben összekapcsolódottan, egy főintézmény vezetése alatt állanak és működnek, természetesen, saját alosztálybeli intézkedések igazgatása mellett: úgy valamennyi egyetlen célját: a helység lakosainak kulturális fejlődését és gazdasági megerősödését hatékonyabban és több eredménnyel szolgálhatná.

A társadalmi szabadoktatás mesze hibát jelentőségéről tartott ismertetésem, buzdító szavamat nem fejeztem be méltóbbképpen, mint ha idézem az ezen tárgyban írt és előbb említett könyvem utolsó sorait, mondván: „Aki a népnek valódi barátja és előmenetelének, vagyonosodásának őszinte akarója, az nemcsak hangzatos szövegekkel dolgozik, de a tervezések, a kiviteli buzdítások, a szervezkedések és azok zavartalan, eredményes működése javára, tetteikkel is áll a közmunka mezején harcosképpen. Ez a jövő prespektívája, mely felé kell tekintenie minden hív és igaz munkásnak.”

Kövesse e buzdítást mindnyájan, hogy mentől szélesebb körben és több szervezetben nyerjen kifejezést, visszatérő kérdést, áldást hozó gyümölcsözőst: az újra felvett szabad liceumi oktatások sorozata a Solymossy Endre szellemében és elvei szerint, aki ezen szabadoktatást számunkra itt megteremtette, az úgy örök dicsőségére és a mi állandó okulásunkra!

Közgyűlés a városházán.

Folytatólagosan három napi részletben, a múlt szombaton, s hét kedden és csütörtökön délután, tartotta meg a városi tanács legutóbbi közgyűlését. Több fontos tárgy: a város 1927. évi költségvetése, a villamosmű, a mozi ügye, a városi illetékekről és díjakról szóló új szabályrendelet, stb. volt a napirend, ami az alapos és huzamos munkát szükségessé tette s a tanács tagok egy része ennek a munkának igénykezett is derekasan megfelelni. Nehány tanács tag érdeklődése azonban, különösen az ülés kezdeti szakában és vége felé, ellanybut s néhányan a gyűléstől távol is maradtak, akikre nézve aztán határozatban is mondotta ki a tanács, hogy figyelemztetendő a törvénynek a makacsul távolmaradókra vonatkozó büntető intézkedéseire.

A közgyűlésen, melyen Tamás Albert gimn. igazgató, h. polgármester elnökölt, megjelent Pop dr. subprefectus

is, aki a tanácsot úgy a maga, mint a prefectus részéről is üdvözölte. A tanácsba a vármegyei tanács a maga részéről Jodál Gábor dr. ügyvédet és Simó Mátyást küldötte ki; utóbbit vita nélkül igazolták, előbbire nézve kifogást tettek, amiatt, hogy neje, mint választott női tanács tag, szintén benne van a tanácsban. A „pro és kontra” elhangzott érvek mellett ez ügyben a legfontosabb motívum az, hogy Jodál dr. — amint illetékesen kijelentette — a maga tagságáról le fog mondani. Ugyancsak ezen a gyűlésen vett részt először Böhm Jenő dr. t. főorvos, mint hivatalból kinevezett tanács tag.

Az iparos inasok iskolájának költségvetését hosszabb vita közben tárgyalták le, miután az állandó választmány, a számvevőség előterjesztése alapján is, kénytelen volt az iskola által kért költségek apaszítását javasolni, tekintettel a város nehéz anyagi helyzetére.

Nistor Joachim, Pál István, Szabó János, Szigethy Dénes, Szöllösi Ödön dr. és Gönczy Gábor dr. felszólalásai után végül is a választmány javaslatát fogadták el, azzal, hogy a szolgák részére megadják a kért magasabb fizetést, ami különben összesen is csak 7200 leu. Így az iskola költségvetésének összege 222 ezer leu. A közlegető javításának költségvetési összegét, amely azonban a legelő használatából kifizetődik, 125,000 leuban állapították meg, Gönczy dr. és Andreia György felszólalásai után. A moziélet ügyében bemutatott szerződés-tervezetet jóváhagyólag elfogadták, évi 50,000 leu bérösszeggel.

Ujabban is részletes vita tárgya volt a villamosüzem ügye, melyet a cég most már választott bíróságnak kívánt volna átadni. Az állapotokról Szöllösi Ödön dr. alapos és részletes tájékoztatást terjesztett elő, kifejtve, hogy az ügyet végre gyökeresen rendezni kell. Megállapítja a sajnálatos valóságot, hogy a jelenlegi áramfogyasztási díjak mellett az üzemet fenntartani nem lehet, még kevésbé: javítani. Lehetetlenség az, hogy a közvilágítás díjában a cég a régi 5000 korona helyett, összesen 2500 leu kapjon, holott az magának a vállalatnak több százezerbe kerül. Ezt fel kell említeni s ennek költségét aránylagosan felosztani, esetleg valami illeték (következtetés) felemelése után bezedetni. Gönczy dr. hasonló értelemben szólalt fel, tárgyilagos megvilágításban tüntetvén fel a kritikussá vált állapotok létrejöttét, okait s a cég nehéz helyzetét is. Az utcák, terek világításának díját a régi 5000 K. díj valorizált értékének megfelelően kíváná megállapítani.

Ugyanennek az ügynek a tárgyalását folytatták a kedden délután folytatólagosan tartott gyűlésben is, melyben ismételtén Szöllösi dr., Gönczy Gábor dr. s még Pál István és Szabó János szólaltak fel. Végül elhatározta a tanács, hogy a közvilágításra a város költségvetésébe 180,000 leu összeget vesz fel, a 10 bani pótdíj helyett 12 banit állapít meg (a bethlenfalvi fogyasztók terhére 25 banit) és az üzemi vezetőség jogot kap a vezetékhálózat javításának, védelmi berendezésének elkészítésére céljából 200,000 leu felhasználására. Viszont be kell egy harmadik gépet is szereznie.

Az 1924 évi számadást Varró Elek, illetve az állandó választmány javaslata alapján tárgyalván, a tanács a felmentvényt a régebbi városi vezetőségnek nem adta meg, hanem úgy határozott, hogy a számadást a mutatózó szabálytalanságokra való rámutatással az illetékes felsőbb hatóságok terjeszti fel, felülbírálás és a szükségesnek mutatózó vizsgálat megejtése céljából.

A gyűlés csütörtöki folytatása alkalmával Simó Mátyás a figyelmet az egyes utcai folyókák hibás és veszélyes voltára hívta fel. Felolvasták Th. Constantinescu tanács tag levelét, melyben bejelenti, hogy a tanács gyűlésén nem jelenik meg, mert annak tárgyalásai magyar nyelven folynak, amit ő nem ért. Pál István, Varró Elek, Tompa László felszólalásai után megállapították, hogy a bejelentést a tanács nem fogadja el, mert a gyűlésekről való elmaradást a törvény ilyen alapon nem engedi meg, a használt hivatalos nyelv — melyen a referádákat is előadják — különben is a román, bár célszerűségből ismertetik az ügyeket magyarul is, miután a tagok nagyobb részé más nyelven nem ért tökéletesen.

Alaposan megvárták a városi illetékekre és díjakra vonatkozó terjedelmes szabályrendelet-tervezetet, melyet a főjegyző gondos előkészítése és előterjesztése alapján egy bizottság már elfogadott. A szabályrendeletben, mely január elején lép életbe, több fontos változtatás és újítás van, a front-illeték, a cégtábla illeték, a járművek taxája, a szemétkihordási díjak (új), a járdák javítási és fenntartási díja tekintetében, stb. Az egész szabályrendeletet közelebbről fogjuk részletesen ismertetni, mint az alapos tanácskozás után elfogadott 1927. évi költségvetés is, melynek bevételi kiadási végösszege 6.172,174 leu. Tekintélyes összeggel kevesebb, mint a legutóbbi 2 év költségvetéséé, holott újabban több kiadási tételt viszont törvényszerű köteleességgé emelni kellett.

Szövetkezeti gondolatok.*

A szövetkezeti gondolat, amely ma már oly nagy rétegeit karolja fel a fogyasztó, termelő és értékesítő egyéneknek, sajnos, még mindig nem áll azon a magaslaton, amelyre hivatva van altruisztikus, szociális és nemzetgazdasági reátermeltsége folytán. Am erdélyi népünk, habár lassan is, de mind jobban és jobban kezd ezen nemesség gondolatával megbarátkozni, kezdi megérteni a szövetkezet igen sok oldalra hasznát, érzi, hogy azokra szükség van, tehát érdemes is velük foglalkoznia. Rövid ismertetését adom itt a „Hangya” Fogyasztási és Értékesítő szövetkezeteknek, amelyek ma már jóformán mindnyájunk előtt, ha csak részben is, de ismereteseek.

Erdélyben közel 500 „Hangya”-szövetkezet működik, amelyek közel 1/2 milliárd áruforgalmat bonyolítanak le tagjaikkal és vásárlóikkal. Ezek közül cirka 200 szövetkezet rendelkezik saját, értékes ingatlanokkal, igen sok milliót kitevő, közös szövetkezeti vagyonnal. Működésük áldásos, hiszen a szerény szövetkezeti kicsi tőkékből, 10–25 leus szövetkezeti üzletrészekből épül fel az a hatalmas szövetkezeti vagyona, amely a tagok egyforma, közös vagyona. Azonban a szövetkezet érdeke nem lehet minden esetben a vagyon felhalmozása, hanem főleg az, hogy a tagjait vásárlásaiban segítse, támogassa, olcsóbb, de jó árukkal ellássa, nyereségéből pedig év végén tagjait, ugyan-csak a vásárlások arányában visszatértesben részesítse. Sok milliót tesz ki az az összeg, mit a „Hangya”-szövetkezetek évenként visszaadnak tagjaiknak vásárlási visszatérítés címén. Nem szabad megfeledkeznünk még arról sem, hogy tekintélyes összeg az, amellyel támogatja a szövetkezet az iskolákat, egyházakat, szegényeket, vallás és fajkülönbség nélkül. Szabadjon reámutatnom ezzel kapcsolatban éppen a székeljendvarhelyi „Hangya”-szövetkezetre, hol az évi tisztanyereségükből 4000 leut adtak jótékonycélra, az iskolák javára.

Kérdem, mennyivel nagyobb lehetne városunkban is ez az összeg, ha jobban igyekeznénk a szövetkezeti eszmét megérteni és fokozottabb mértékben járulnánk hozzá vásárlásainkkal a szövetkezet felvirágoztatásához? Ahhoz pedig nem kell egyéb, csak összetartás és minden szövetkezeti tag részéről egy kis elhatározás, arra nézve, hogy azt a szükségletet: lisztet, cukrot stb. ott veszi meg, oda viszi a leuit saját boltjába, a szövetkezetbe. Tudniuk kell a tagoknak, hogy a szövetkezet a sajátjuk, amelynek minden tagja részese a közös vagyonnak, az ő befizetett üzletrészei arányában. Amely közegben vagy városban a tagok ezt megértik és tényleg támogatják, pártolják és szeretik szövetkezeteiket, ott feltétlenül megvan az adottság arra, hogy a szövetkezet be is tudja tölteni hivatását. Tudja teljes mértékben támogatni a támogatásra szorulókat, szép vásárlási visszatérítést adhat tagjainak, egyszóval: be is töltheti az ugynevezett szövetkezeti célt.

Adj a Isten, hogy városunkban is úgy legyen!

I. P. J.

* A „Hangya”-nak f. hó 5-én volt városunkban az évi közgyűlése, — csekély érdeklődés mellett!

Trója bukása.

A ref. kollégium által 14. és 15-ikén bemutatandó nagyszabású mozifilm cselekménye.

1. rész. Szép Heléna elrablása. Páris, Priamosnak, Trója királyának ismét megtalált fia, elrabolta Helénát, spártai Menelaosnak, a görög királynak, a feleségét. Ezt megbosszulandó és hogy Helénát ismét visszahozza, hatalmas görög sereg indul Trója ellen. Menelaos hitt feleségének hűségében, de fivére, Agamemnon nem. A hadba-indult sereg legbátrabb görög fejedelme Achilles volt, aki most akarta megkapni Helénától a győzelmi babérkoszorút, amelyet az, egy korábbi kocsi-verseny alkalmával, neki ígért oda.

A görögöknek Trója ostromához kellett látni, mert Páris nem volt hajlandó a szeretett nőt kiadni. Helénát azonban különös események szerelméhez és Trója népéhez fűzik, mely őt, mint szentet, ünnepelte. A buvóhelyén tartózkodó Aisakos jós azonban megjósolja Priamos királynak, hogy Páris és Heléna miatt halokolva fogja országának pusztulását végignézni.

2. rész. Trója pusztulása. A görög sereg a sok háboruskodástól kifáradva, már vissza akar vonulni, Achilles azonban nem engedi. Ezután elhatározzák, hogy Menelaos és Páris közötti párvialdal döntse el a háboru sorsát. Heléna azonban megtudja ezt, kiszökik a harctérre és megmenti Páris. Ekkor Hektor, Páris fivére, a tett fogadalom ellenére is jelt ad a harcra, mire rettenetes küzdelem fejlődik ki a két sereg között, amelyben Hektor megöli Patrokloszt, Achilles barátját. Ez fogadalmat tesz halott barátja holttesténél, hogy megbosszulja őt, majd megtámadja a fegyvertelen Hektort és megöli őt, majd határtalan bosszújában Hektor holttestét kocsiához köti és így szárguld vele végig a harctéren. Priamos és Hekabe, valamint Hektor felesége, személyesen mennek át az ellenséges táborba, hogy kikérjék Hektor holttestét, Achilles sok könyörgés után hajlandó azt kiadni, ha annak ellenében Heléna a régen ígért babérkoszorút neki kiadja.

3. rész. Trója bukása. E célból fegyvertelenül megy Achilles Trója falai alá és éppen midőn Heléna neki a babérkoszorút ledobja, Páris mérgezett nyilla, aki Priamos kénszerének enged, halálra sebzti őt.

A görögök Achilles halálát megbosszulandó, ravasz cselhez folyamodnak. Ugy tesznek, mintha az ostromot véglegesen abbahagyták volna, hajóra szállnak. Trója kapui alatt hagyuk azonban egy falovat, mely vitéz harcosokat rejt magában. A trójaiak a falovat a görögök távozása után, mint valami hadi zsákmányt, beviszik a táborba. Éjjel azonban megnyílik a falonak a gyomra és abból egymásután bujnak elő a harcosok, kik az őrséget megölik és kurtjellel visszahívják az eltávozott görög sereget. Egész Trójt elpusztítják, Páris meghal, Helénát pedig magukkal viszik. Így teljesedik be a Menelaosnak korábban megjövendölt jóslat: „Ha Heléna babérkoszorujáért elveszted a harcot, akkor évekig kell majd harcolnod feleségedért.”

Liceumi előadás. A Polgári Önképző Egylet múlt vasárnap 12-én előadása már nagyobb számu, a természet szinte teljesen megtöltött, közönség érdeklődése mellett folyt le, amit örömdetesen állapítunk meg. A liceum főpontja Biró Sándor tanár előadása volt az egyet egykori nagyszerű vezetőjéről: Solymossy Endréről; s méltó volt tárgyához, méltó előadóhoz. A közért faradhatatlanul tevékeny polgár, az igazi szociális ember mintaképe rajzolta meg Solymossy Endrét, aki élete végéig, önfelelődozásig küzdött céljának megvalósításáért, s kihez hasonlókra most volna a legnagyobb szükség. A nagy tárgy szeretettel, elmélyedéssel készült, szép tanulmány mély hatást tett, amit kiegészített Kovács Gerő szép szavai és Kelemen Károly rutinos cimbalomjátéka. Ugyiszintén Kassay F. István dr. elnök magvas meguyító és zárószavai sem hagyhatók említés nélkül.

A Filharmonikus Társaság jövő heti próbái: kedden: női kar, szerdán: férfiak, pénteken: zenekar

HIREK.

Dec. 11.

Kihallgatott párbeszéd.

— Szervusz leányka! Hová olyan szaporán, meg sem látod az embert?
— Jaj, kezét csókolom, Ilonka néni! Bocssáson meg, de úgy sietek, hogy észre sem vettem.

— Hát mi baj van? Hol ég, hogy ugy szaladsz?

— Baj nincs, hála Istennek, de 5 órától kézimunka-délutánunk van a leányklubban s szeretnék pontos lenni.

— Na, azért igazán nem érdemes kiszaladni a lelket. Aztán mit kézimunkáltak ti abban a leányklubban?
— Talán még nem is hallotta, Ilonka néni, milyen nagy fába vágtuk a fejszénket, karácsonyi bazárt rendezünk.

— Hát persze, hogy hallottam, azaz olvastam a Közéletben s mondhatom, mérgelődtem is. Megint egy támadás a szegény közönség zsebe ellen. Engedj meg, fiam, ha a gorembságig őszinte leszek, de már nagyon nyomja a lelkemet ez a dolog. Ugy látszik, a legtöbb mai egyesület minden tevékenysége ebben merül ki: egyszer ezen, máskor azon a címen kéregetni. Most ti például karácsonyi vásárnak nevezitek, de a dolog lényege mindig ugyanaz, megfizettetni az amúgy is súlyos anyagi viszonyokkal küzdő közönséget.

— De édes, Ilonka néni, hiszen mi éppen az ellenkezőjét akarjuk! Igaz, hogy pénzt akarunk szerezni, de viszont a közönség is meg fogja kapni pénzének az ellenértékét. Egyesületünk egyik jelszava, amit kedves klubbunknál minden alkalommal még külön is a lelkünkre köt „nem kéregetni.“ A karácsonyi vásár anyaga mind becsületos, komoly munka eredménye. Célul tűztük ki, elsősorban a gyermekeknek szerezni örömet, azzal, hogy igyekszünk játékszereinket minél szebben és változatosabban elkészíteni. Megvallhatom Ilonka néni, hogy ez nekünk is valóságos élvezet, különösen a babák öltöztetése. Másodszorban a szülőknek szerezni könnyebbséget, amennyiben azaz fogunk igyekezni, hogy áraink ne legyenek túlmagasak. S hogy a szegényebb emberek is tudjanak gyermekeiknek karácsonyi örömet szerezni, készítünk egészen olcsó játékszereket is. S végül magunknak is hasznunk van belőle, mert megtanultuk a különböző állapotok és babák készítését.

— Na, fiam, ha így van, akkor visszavonok mindent s kívánom, hogy a jó Isten segítsen munkátokban. Mikor nyílik meg a bazár? Én is benézek majd hozzátok s az ismerőseimet is oda küldöm vásárolni.

— Kedden, 14 én reggel 9 órakor nyitjuk meg. Nyitva lesz karácsonyig minden nap délelőtt 9—1-ig és délután 3—8 óráig. Jesszusom! fél hatot üti. Na, én igazán pontos leszek. Kezít csókolom, Ilonka néni, viszontlátásra a bazárban.

— Szervusz, lelkem, viszontlátásra!

A Hargita T. E.

december 18-iki művész-estélye.

A Hargita T. E. dec. 18-iki estélyére a rendezőségnek olyan programot sikerült összehozni, mely nem csak művészi színvonalán fogva tarthat számot arra, hogy mindenki, aki érdeklődik egy kicsit a művészi szép és szellemes iránt, ott legyen, hanem az estélynek külön érdekessége az is, hogy a program minden egyes száma helybeli szerző munkája, s így az egész estély városunk szellemi életének egy megnyilatkozása.

Az estély műsora a következő: Tompa László a legutóbbi évek terméséből fogja egy pár versét bemutatni. — Révay Györgyöt, a Királykisasszony operett illusztris szerzőjét, mint előadó művészt fogjuk megismerni. — Kiss Elek főgimn. tanár egy hangulatos dalát adja elő a Székely Dalegyület komplett énekkara. — Egy egyfelvo

násos komédia is előadásra kerül, melynek címe „Amíg egy szerző eljut odáig“, s mely egy szerzőnek és a műkedvelőknek — hogy úgy mondjuk — egy csatajelenetét viszi színpadra. A darab szerzője Tomcsa Sándor. — Az estélyt Tomcsa Sándor egy órára, vetített képekkel illusztrált konferánssal zárja be, mely szellemességével fog nagy derűtséget kelteni.

Az estély színvonalánál és érdekességénél fogva a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot.

Személyi hír. Szabó Károly dr. a helybeli törvényszék albirája, f. hó 9 én a kolozsvári vizagátató bizottság előtt kiváló eredménnyel bírói vizsgát tett.

A választói névjegyzékbe való felvétel. Figyelmeztetjük azon polgártársainkat, kik a választói névjegyzékekből kimaradtak, hogy a választási törvény 13. t. c. alapján utólagos felvételük iránti kérésüket dec. 17-ig az illetékes hatósághoz (primaria) adják be. A kéréshez csatolandó az állampolgársági bizonyítvány másolata, annak bizonyítása, hogy a kérelmező nagykorú.

Halálozás. Weigel Lajos, Ferenczy Károly helybeli vendéglős most toha fia, 25 éves korában, rövid betegség után elhalt. Az általánosan ismert, kedves egyéniségű fiatal embert, ki a Hargita Testező Egyletnek is egyik kiváló oszlopos tagja volt, rendkívül nagy részvét mellett temették.

Szász Lajos kereskedő-segéd f. hó 9-ikén, 20 éves korában, hosszas betegeskedés után, városunkban elhunyt. A derék, szorgalmas fiatal embert tekintélyes rokonaság gyászolja, nagy részvét mellett temették.

Az udvarhelyi ref. egyházmegye f. hó 8-án Vajda Ferenc esperes és Gönczy Lajos főgondnok előnöklése alatt, több fontos tárgyat felölölő tárgysorozattal, megfelelő érdeklődés mellett tartotta meg rendes közgyűlését, melyről részletes tudósításunkat a várhatóan nagy anyagtorlódás miatt, sajnálatunkra, kénytelenek vagyunk a jövő hétre halasztani.

Leégett a királyi palota. Csütörtökre virradó éjjel tűz ütött ki Bukarestben a Calea Victoriei levő királyi palotában, s rövid idő alatt lángba borult az épület egész középső szárnya. A tűz tulajdonképpen délelőtt keletkezett, akkor sikerült keletkezésében elfojtani, azonban valószínűleg, a hamu alól újra föléledt. Leégett a trónterem, az udvari bálterem és az ezüsterem s megbecsülhetetlen értékű műkincs, dacára annak, hogy a mentési munka nagy energiával folyt s a palota udvara pillanatok alatt megtelt a termékből kihordott értékes butor darabokkal. Az uralkodó család a tűzveszély idején Cotroceni palotájában tartózkodott. Az éppen legutóbb sikerrel megoperált uralkodó iránti meleg szeretet bizonyítékképpen a parlament 20 millió leut szavazott meg, sürgősen, a palota renoválására.

Nyilvános nyugtázás. Az áll. lceum f. hó 1 én tartott színelőadásán a következő felülfizetések történtek, amelyeket az igazgatóság köszönettel nyugtáz: Szöllösi Ödön dr. 500 leu, Suciu J. dr. 300, Cațaveiu P. 240, Bărbat G. dr. 200, Bakóczy K. 120, Luca Örnagy, Pál István. Kósa J. dr. Hann J. 100—100 leu, Crăciun N., Nanu A., Kálmán J. dr. 50—50 leu.

Köszönetnyilvánítás. Köszönetünket nyilvánítjuk mindazoknak, akik mély gyászunkban személyesen, vagy írásban voltak szivesek bennünket vigasztalni drága gyermekünk, Weigel Lajos elhunytá alkalmából. Különösen a Hargita Testező Egylet elnökeinek, a küldött koszorúért, valamint a Hargita Testező Egylet tagjainak és ifjúságának mondunk forró köszönetet azért a bensőséges figyelmért, mellyel a koszorús lányok felvonulását megrendezték és drága gyermekünk holttestét utolsó útjára vitték. Fogadják még hálás köszönetünket a temetésben résztvevő tisztelőink is. *Ferenczy Károly és családja.*

Daday Gerő, a Székelykeresztúron élő, kiváló festőművész, kinek a múlt években itt rendezett kiállításai is nagy sikert arattak, a vármegyházán újabb kiállítást rendezett, mely f. hó 10 ikétől 12-ikéig tart.

Nagy Elemér előadása Hercege Ferencről. A ref. kollégium ismeretterjesztő előadásainak során szerdán este, szép számú közönség jelenlétében, Nagy Elemér tanár olvastott fel igen érdekesen Hercege Ferencről. A formailag is finom és élvezetes előadásban, nagy tárgyismerettel, éles látással és szellemes mutattat ki, mint fejlődött és mélyült a kedélyes bácskai zseni- és katonatiszti-históriák, eleinte kissé felszínes, elegáns írója az újabb idők klasszikus tisztaságú és megrázó erejű drámáinak és regényeinek írójává. A komoly tanulmányozásba menő előadás meggyőző és lebilincselte. Előtte és utána Cséfi igazgató mondott tartalmas megnyitó és zárószavakat.

A helybeli kath. nők f. hó 5-én műsorral egybekötött jótékony-célú teadélután rendeztek a főgimnázium tornacsarnokában. A főgimnázium ifj. zenekara két szép számmal szerepelt Kiss Elek vezénylete mellett. De bitzky Bőláné, Bokor Györgyné művészes zongorakísérete mellett, népdalokat énekelt nagy hatást keltve. A műsor kimagasló pontja volt Szabó János tanár, székelyszentkirályi plebánus mélyen járó beszéde a hitről és a szocializmusról. Befejezésül Hann Mancsi zongorázott nagy precizitással.

Az Irgalmas Nővérek intézete f. hó 19-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a főgimnázium tornacsarnokában, karácsonyi gyermek-előadást rendez, melyre a kedves szülőket és a tisztelt érdeklődő közönséget ez uton hívja meg. Belépti jegy: I. hely 50. II. hely 40, III. hely 30, állóhely 20 leu. Az ifjuság számára folyó hó 18 án d. u. 4 órai kezdettel lesz az előadás megtartva 5 leu belépti díj mellett. Kérjük a szülőket, hogy helyszüke miatt gyermekeket ne hozzanak felötteknek tartandó előadásra. Az intézet vezetősége.

Az Új földesur másodsor. Arra a nagy érdeklődésre való tekintettel, amely az Új földesur első előadása iránt megnyilvánult, a nagyszerű darabot f. hó 13 án, hétfőn este 8 órai kezdettel másodsor is előadják mérsékelt helyárakkal, hogy azok is megnézhessek, akik az első előadásra nem kaphattak jegyet, vagy pedig valamelyes okból nem jelenhettek meg az előadáson. Ne mulassza el senki se megérezni a költői szépségekben bővelkedő, klasszikus darabot.

A református kollégium ifjúsága f. hó 5 én rendezett vallásos estélye szép sikerrel járt. Az imaterem ismét szűknek bizonyult az érdeklődő közönség befogadására. A hangulat igen meleg és emelkedett volt. A multkor közölt program szerint szereplő ifjak mind derekasan megállították helyüket. Jól esett látnunk, hogy a tulterhelő rendszer mellett is a tanulók gondot fordítanak az önképzésre. F. hó 19 én ismét rendeznek nyilvános estét hasonló gazdag műsorral, amelyet jövő számunkban közölni fogunk.

Einstein relativitás elmélete. A kollégium szerdára előadott negyedik ismeretterjesztő előadása a Trója-filmnek kedv és szerdai bemutatója miatt, csütörtökre, f. hó 16 án, este fél 9 órakor lesz. Előadó Cséfi Sándor koll. igazgató lesz, ki az Einstein-féle relativitási elméletet fogja egyszerű, közvetlen formában ismertetni. A közönség nagyszámú megjelenését kéri a rendezőség, s azt magunk is szivesen ajánljuk.

Nyilatkozat. Azon hírekkel kapcsolatban, melyek Demeter László, Rösler Károly helybeli kereskedésének volt alkalmazottja elhalálása folytán elterjedtek, hogy Rösler Károly emberi és főnöki kötelezettségének nem tett volna eleget, a helybeli kereskedő társulat tudomásul adja, hogy ezen ügyet magáévé téve, kiküldött megbízottai útján megállapította, hogy a Rösler cég volt alkalmazottjával szemben ugy bötetése, mint eltemetése körül korrektil járt el.

A leánykongregánisták estélye. A téli évad műkedvelő előadásainak sorozatát Szalay Mátyas: „Noémi“ című, bibliai tárgyú színművével, szerdás, december 8-án nyitották meg telt ház előtt. A karácsonyi ünnepeket megelőző adventi hangulatba beleilleszkedő színdarabnak története a Szentföldön, Krisztus születése előtt két évvel játszódik Heródes uralkodása alatt. Heródes tudomására jutván a Messiás születésének, elrendeli, hogy Betlehem környékén minden csecsemőfegyentlenül legyilkolando. A szarnok uralkodó kegyetlen rendeleto a szegény nép között forradalmat eredményezett, melyet a szarnok pribékjei vérbe fojtanak. E közben játszódik a következő esemény: A szolgálkú Joazár főpap (Gál Áron) és felesége Mikol (Pillich Aranka) azon fáradoznak, hogy leányuk, Noémi (Mihály Erzsébet) Arkilász királyfi (Lőrincz Albert) felesége legyen, kinek lángoló szerelme a főpap leánya iránt, előttük ismeretes. Azonban az erényes Noémi hallani sem akar a véres kezű király fiának szerelméről, harcol a szülői akarat ellen, s a Messiás és édesanyja megmentésére, még élete árán is, segédkezet nyújt az aggódó pástornépnek. Ezen eljárása az udvarnak is tudomására jut. A félőrült Heródes (Keresztély Gyula) maga elé rendeli Noémit, ki merészen vágja szemébe a királynak kegyetlenségét, véres uralkodását, s kitől nemhogy bocsánatot kérne, de megvetéssel fordul el. Arkilász királyfi menti meg a bátor leányt. „Noémit csak az én testemen keresztül engedem kivégezni!“ — mondotta a szerelmes királyfi. Megrázó és költőien szép jelenet, mikor a hő leány a Messiás és édesanyja menekülését elősegíti s a hegyekben bujdosva orvul lesszúrja egy kém. Haldoklás közben vallja be szerelmét a királyfiak, kit hozzá való nemes viselkedésével hódított meg a szerelmes Arkilász. Nagyon kedves volt a királyfi reménytelenül szerelmes Haggit (Kádbébi Anna) alakítása, az a kegyetlenség, mellyel mintha nem is a közönség előtt játszana, de maga élne át e szenvedéseket. Ő is sok tapsot aratott. Különösen a Noémi és Haggit alakításán volt konstatálható a Ferró Gézáné művészi munkája, s drámai mozzanatok finom és mégis megrázó kitérésseivel. Lőrincz Albert rokonzenves királyfi, Keresztély Gyula pedig kegyetlenül jó király volt. Bucsi Ionka életre való, Pillich Aranka és Gál Áron, mint ravasz szülők, valamint Lőrincz Kálmán, Bálint Annus, Adám János és Dronka Loránt szintén sok ügyességgel, arravalósággal járultak hozzá a szép sikerhez. — A darabot csütörtökön délután, ifjusági előadás-ként megismételték.

x Felhívom az iparos fiatalság figyelmét, hogy jó hási kosatot jutányosan adok házhoz is.

x Karácsonyi meglepetéseknek olcsón ajánlok arany, ezüst és khina-ezüst ékszereket minden kivitelben, a legjobb és legszebb kivitelben. Arany karika gyűrűket, karkötő órákat és minden fajta más órákat, evő készleteket. Észér és órajavitásokat jól és olcsón készítek. Szives figyelmükbe ajánlom due és olcsó raktáramat és műhelyemet. Tisztelettel: *Bányó Imre* ékszerész. Bul. Reg. Ferdinand 4.

Ügyvédkamarai közgyűlés.

Az odorheini—székelyudvarhelyi ügyvédi kamara 1926. dec. 19-én d. e. 11 órakor, a törvényszék főtárgyalási termében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

a kamara tagjait az ügyvédi rdts. 61. § ára való utalással ez uton is meghívom.

Tárgy:

Tisztújítás.

Odorheiu—Székelyudvarhely 1926 december 1-én.

Dr. Jodál Gábor
kam. elnök.

Kiadó: a Könyvnyomda Résszvénytársaság
Odorheiu—Székelyudvarhely

Nagy karácsonyi vásár Hirsch Rudolf divatüzletében
mélyen leszállított árak mellett.

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK!

Egy szép valódi bőr-ridikül, amelyet dús választékban vásárolhat

leszállított árban **LÖBL R.** üzletében.

KÖZGAZDASÁG.

A tél már hivatalosan megkezdődött, de itt — enyhe hóeszu ósz után — még csak most kezdenek a tél előhírnökei jelentkezni.

Lehet, hogy maholnap már itt is végig süvít a mérsékelt szél, hópelyhek járnak örült táncot a levegőben, de annyi bizonyos, hogy a farkas már megette a tél elejét. Kívánságunk csak az, jöjjön el hamar a minden remény-ségek biztatója, a zöldre hajtó, madárdalos tavasz...

A métely újra szedi áldozatát juhállományokban. Ma már nem kell egy gazdának sem bővebben fejtegetni, hogy a „Dystol“ a mételykór leghatásosabb gyógyszere. Most a téli berekedés idején legyen gondja minden gazdának, hogy állatait a biztos elhullástól megmentse. Figyelmeztetnem kell azonban gazdáinkat, hogy csak ok nélkül kiérletezik az, aki kellő adag gyógyszert nem ad állatainak. Legalább is két, de három golyó is szükséges egy fejlettebb állat teljes gyógykezelésére. Leghelyesebb, ha gazdáink közönségenként összeírják a szükséges Dystolmennyiséget a azt alulírott által szerkesztik be. Így megmentik magukat az ok nélküli fáradságtól, a nélkül, hogy a gyógyszer bármivel is többbe kerülne. Minél később kezeltetnek az állatok, annál biztosabb a tömeges elhullás, de a korai kezelés által az állatok teljesen visszanyerik egészségüket. Egy golyó beszerzési ára 15 leu. Használati utasítást a gazdák kapnak.

Varró Elek.

ALLANDÓAN FRISS

TEAVAJ

Dénes Gábornál.

Nr. ex. 2145—1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 1740—925 și Nr. G. II. 1002—1926 a judecătoriei de Ocol din Ocland în favorul reclamantului Mathé Marcella repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încassarea creanței de 475 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 31 Decembrie 1926 orele 12 la fața locului în com. Varghis unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară cal în valoare de 4000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prenziunea care e de încassat face 475 Lei capital, dobânzile cu —%, socotind din — iar speșele până acum staverite de 671 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 2 Dec. 1926.

Dubb, portărel.

Prefectura județului Odorheiu
No. 12998—926.

Anunț de licitație.

Pentru furnizarea tuturor imprimatelor și rechizitelor de birou necesare prefecturii județului Odorheiu pe anul 1927 prin aceasta se publică licitație cu oferte închise, care se va ține în ziua de 29 Decembrie 1926 oara 10 la Serviciul Financiar al Prefecturii județului Odorheiu.

Doritorii de a lua parte la această licitație sunt obligați a și înainta ofertele închise și sigilate Serviciului Financiar la timpul fixat de mai sus însoțite de o garanție de 10% a sumei oferite.

Licitatiunea se va ține cu întocmai respectare a dispozițiilor art. 72—83 din Legea asupra contabilității publice. Supra oferte precum și oferte întârziate nu se vor lua în considerare. Condițiile mai detaliate se pot primi zilnic între oarele de serviciu dela Serviciul Financiar al acestei Prefecturii.

p. Prefect: s. s. Dr. Pop Șeful Serv. Financiar:
s. s. Tiberiu Szöcs

Kiadó az állomás közlemben 15 kat. hold rakterület, kényelmes széles bejáróval. Esetleg konyhakertészet folytatására is alkalmas. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad. Ugyanott ablaktokok és ablakok is kaphatók.

Ministerul Justiției.

Comisiune de naturalizări.

Conform art 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia cari ar voi să facă vreo întămptare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Dumnezeu Președinte.

Subsemnatul Kovacs Paul, domiciliat actualmente în orașul Odorheiu, de profesiune funcționar comercial așcut la 29 Iulie 1897 în comuna Boroșineul Mare, jud. Trei Scaune, fiu al lui Kovacs Paul fost inginer silvic și al lui Kovacs Vilma născută Sebestyén, ambii cetățeni români, cu onoare vă rog să binevoiți a mi acorda naționalitatea română, cu dispensă de stagiu, întrucât sunt născut în țară din părinți români. În același timp cu onoare vă rog, ca în conf. cu art. 22 din legea privitoare la dobândirea naționalității române să binevoiți a dispune în comatul meu publicarea cererei de față în monitorul oficial, întruna din publicațiunile periodice din capitală și una în orașul Odorheiu—Totodată vă rog să binevoiți a mi elibera certificatul referitor la înregistrarea cererea cererei mele. În susținerea cereri anexez următoarele acte 1) extrasul meu de naștere, 2) extrasul de naștere al tatălui meu, 3) extrasul de naștere al mamei mele, 4) extrasul de căsătorie al părinților, 5) certificate de bună purtare, 6) declarațiune de renunțare la cetățenia străină și optarea la cetățenia română. Cele dintâi 6 acte le anexez atât în original cât și în traducere legalizată

Devotat: Kovacs Paul.

Judecătoria din Odorheiu secția cf.
Nr. 2774—1926 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul Phleps Dăniel și cons. contra urmăriților Răther Frigyes și soția sa Nagy Mariska, Judecătoria a ordonat licitațiunea din nou în ce privește imobilele situate în comuna Odorheiu circumscripția Tribunalului Odorheiu No. C F. 458 înscrise pe numele urmăriților și anume sub No: de ord. A § 4, No. top. 993/2 casa cu etaj cu prețul de strig. 140,000 lei sub No. de ord. A § 5 No. top. 991/1 curte cu prețul de strig. 800 lei sub No. de ord. A § 6 No. top. 992/2 curte cu prețul de strig. 3600 lei pentru încassarea creanței de cheltuieli. Aderanții creditorii de ipotecă execuțională sunt încă în absență. Jenő și Casa de Păstrare a Judecătoriai Odorheiu.

Licitatiunea se va ține în ziua de 10 luna Ianuarie 1927 ora 9 a. m. în locul oficial al c. f. str. Principesa Elisabeta No. 2 ușa No. 39. Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt, datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 LX. 1881. sau să predea aceluiași delegat chitanță constatând depunerea, judecătoresc, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație, art. 147 150, 170, legea LX. 1881, art. 21, legea XL. 1908.) Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția fixate conform procentului prețului de strigare la același parte procentuală a prețului ce a oferit. Art. 25. XLI. 1908.

Data, Odorheiu, la 20 Nov. 1926.

Dr. Szabó m. p., judecător.

Pentru conformitate:
impiegat Mora.

Kaiser és Dürrkopf varrógépek nagy választékban és a legolcsóbb árban kaphatók:

Fritz Károly vaskereskedőnél.

No. ex. 2136—1926

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 72—924 și Nr. G. II. 2115—1926 a judecătoriei de Ocol din Ocland în favorul reclamantului Cassa păstrare din Vlahița repr. prin avocatul Dr. Jodál G. pentru încassarea creanței de 152 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 31 Decembrie 1926 orele 16 la fața locului în comuna Lueta unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară cal în valoare de 10000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prenziunea care e de încassat face 152 Lei capital, dobânzile cu —%, socotind din — iar speșele până acum staverite de 665 Lei 50 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu la 2 Dec. 1926.

Dubb portărel.

Keresek egy megbízható, jó molnárkocsist, azonnali alkalmazására
Cim: a kiadóban.

No. ex. 2084—926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2148 și Nr. G. II. 8068—1926 a judecătoriei de ocol din Cristur în favorul reclamantului Cassa de păstrare reprezentată prin avocatul Dr. Elekes Domokos pentru încassarea creanței de 4500 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 30 Decembrie 1926 orele 16 la fața locului în comuna Cristur unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară boi, car, fâi în valoare de 13000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prenziunea care e de încassat face 4500 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 1 Iulie 1926, iar speșele până acum staverite de 1922 L. 50 b.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art LX.: 1881, § 192.

Odorheiu, la 25 Nov. 1926.

Dubb portărel.

No. ex. 2085—1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2816 și Nr. G. II. 3316—1926 a judecătoriei de Ocol din Cristur în favorul reclamantului Farkas Rafael și tov. repr. prin avocatul Dr. Elekes Domokos pentru încassarea creanței de — Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 30 Decembrie 1926 orele 15 la fața locului în Cristur unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară cal, car, porumb în valoare de 8600 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prenziunea care e de încassat face 5250 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 16 Aug. 1926 iar speșele până acum staverite de 2832 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 25 Nov. 1926.

Dubb portărel.

No. ex. 2083—1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2935 și Nr. G. II. 3291—1926 a judecătoriei de Ocol din Cristur în favorul reclamantului Karres Joan și tov. repr. prin avocatul Dr. Elekes Domokos pentru încassarea creanței de 7496 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 30 Decembrie 1926 orele 14 la fața locului în Cristur unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară grâu, oris în valoare de 22500 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Prenziunea care e de încassat face 7496 Lei capital, dobânzile cu 12%, socotind din 9 Iulie 1926, iar speșele până acum staverite de 1040 Lei 50 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art LX. 1881 § 192.

Odorheiu la 25 Nov. 1926.

Dubb portărel.

A MELODION BESZÉLOGÉP

a legjobb és legolcsóbb.

Nagy raktár: művész- és tánclemezekben

I. TRISKA

Cluj, Strada Saguna 14.

Képviseletek egyes városok részére még átadhatók.

NAGY KARÁCSONYI GYERMEKJÁTÉK, diszmu, porcelán és alkalmi vásár
DRAGOMÁNNAL.

Megkezdődött!

öltönyökre, női- és férfi-kabátokra, békemínőségű gyapjú trikó, fodenek, vadász-ruhákra és gyermek iskolaruhákra, **garantált erős minőségben és feltűnő olcsón:**

Löbl R. üzletében

Bul. Regele Ferdinand (volt Kossuth-utca) 25 szám alatt.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat!

a kiárusítás, feltűnő olcsón, mélyen leszállított árakban. U m. kész raglanok, téli kabatok, női- és gyermek-svetterek, sapkák, nyakkendők, harisnyák, ridikülők stb., valódi tiszta gyapjú **SCHERG-féle** brassói szövetek férfi

Eladó!

Az összes butorraktáram készletét mélyen leszállított árakon kiárusítom, ahol a legmodernebb

háló- és ebédlő-

:: garniturák ::

vásárelhatók. Plusz ebédlő-dívanok nagy választékban kaphatók. — Továbbá olcsóbb festett butorok és székek is kaphatók.

Megrendeléseket bármilyen kivételben elvállalok:

Balázs Károly utóda:

Garabás János

és az butorraktára

Ódorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27 sz.

Egy bolthelyiség kiadó.

A legszebb és legjobb karácsonyi ajándék a cipő.

Legyen az gála-cipő, bál cipő, sportcipő, strapacipő hócipő, sárcipő, házi cipő gyermekcipő.

Dobrainál

nincs rossz cipő.

Ódorheiu Boulevard Reg. Ferdinand (Kossuth utca) 4. szám.

Legjutányosabb árban

Kútgyűrűket, hidáteresz és vízvezető betoncsöveket,

Vízartányokat,
Vályukat,
Lépcsőket,
Építőtömböket,
Falvédő cementlapokat,
Ablakpárkányokat

és minden a cement-szakmába vágó dolgokat készit, kitűnő minőségű

cementcserepet

tart állandóan raktáron és a készítményekért felelősséget vállal

HERMANN OTTÓ

cementárú-telepe

Boclean—Székelybóthlenfalva 20. sz.

2 szoba-konyhából álló, cseréppel fedett faház gazdasági épületekkel szabad helyen eladó. Értékesítési Str. S. Bärnűj (Tábor utca) 37. sz. alatt.

!! Csak 8 lej az ára !!

egy kiló barna buzakenyérnek
Schubert János sütődjében.

— Fehér kenyér 11 lej! —

Ilyet még nem látott!!

Nagy karácsonyi és alkalmi vásár **Dézi Endre**

üveg-, porcelán- és dohányárudájában.

Izléses kivitelű gyermekjátékok nagy választékban, üveg- és porcelán-garnitúrák, étkező és mosdó-készletek, modern dísz-képek. — Épület- és ablaküvegezések lelkiismeretesen olcsón végeztetnek — Olcsó reklám-árak, szolid jó minőségű áruk.

Nézze meg raktáramat mindenki vásárlási kötelezettség nélkül.

TURUL

CIPŐK

tartósak, divatosak és a
legolcsóbbak.

Megkezdődött a

karácsonyi és újévi reklám-vásár.

Mindennemű rőfös árukban nagy választék.

Versenyárak:

JAKAB GYULA üzletében

Bulevard Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 15.

Eladás.

A Transilvania Ódorheiu—székelyudvarhelyi cég december 12-ikére hirdetett árverésén a Ford autóbusz fog eladatni.

Transilvania.

A **Lányi**-illatszerárban gyermekjátékokat, karácsonyi ajándéktárgyakat, illatszereket feltűnő olcsó áron kaphat.

BELGA—ROMÂNĂ

biztosító és viszontbiztosító R.-T. Foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. Alap, tartalék és fedezeti alapok **600 millió frank.**

Kartellen kívül.

Naponta

friss teavaj, paprikás és füstölt szalonna, szalámi, ementhali és trappista-sajt, mindenféle zöld főzelék, konzerva, paradicsom, cukorka és esokoládé-különlegességek, málna- és citrom-szörp HIRSCH IGNÁC-nál kaphatók. Gyomorhajosok részére karlsbadi kétszersült és Graham-kenyér kapható.